

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1*
THE ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PROMOTING LEARNING
MANAGEMENT USING LOCAL WISDOM UNDER SONGKHLA PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ลัดดา พรหมขวัญ¹, สุนทรี วรรณไพเราะ²
Ladda Promkwan¹, Suntaree Wannapiro²
มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา^{1,2}
Thaksin University Songkhla Campus^{1,2}
Email : suntaree@tsu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างคือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 291 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .975 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน วุฒิการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และขนาดสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ 3) ผู้บริหารควรเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ สนับสนุนครูในการวัดและประเมินผลอย่างมีระบบร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษาในการวางแผนและสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน สนับสนุนครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

คำสำคัญ : บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา; การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้; ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ABSTRACT

This research aims to 1) study the role of school administrators in promoting learning management through the use of local wisdom in schools and 2) compare the role of school administrators in promoting learning management through the use of local wisdom in schools categorized by age, education level, work experience, and school size; and 3) explore ways to develop the role of school administrators in promoting learning management through the use of local wisdom in schools. The sample group comprised 291 teachers from schools under the Songkhla Primary Education Service Area Office 1 in the 2024 academic year. A stratified random sampling method was used based on school size, followed by simple random sampling using a lottery method. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire with a reliability coefficient 0.975. The statistical analyses included percentage, mean, standard deviation, t-test, and ANOVA.

The research findings indicated that 1) The study on the role of school administrators in enhancing learning management through local wisdom, both generally and in specific aspects, was rated highly 2) The comparative analysis of school administrators' involvement in enhancing learning management through local wisdom, categorized by gender, age, and overall work experience, revealed no significant differences. The total educational qualifications showed a statistically significant difference at the .01 level, while the overall school size demonstrated a statistically significant difference at the .05 level; and 3) The school administrators ought to transition into facilitators of learning, assist teachers in systematic assessment and evaluation, collaborate with staff in the schools to design curricula that address learners' needs, aid teachers in conducting classroom research to enhance teaching and learning, prioritize internal supervision, and encourage community involvement in educational governance.

Keywords : Role of school administrators; Promoting learning management; Local wisdom

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาการทำวิจัย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เพื่อพัฒนาการศึกษาสำหรับทุกช่วงวัย โดยมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา พร้อมทั้งการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานในบริบทที่เปลี่ยนแปลง แผนการศึกษาแห่งชาติตั้งเป้าหมาย 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (Equity) คุณภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) การตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevance) เป้าหมายหลักคือให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพตลอด

ชีวิต โดยมุ่งพัฒนาทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ผ่าน 3Rs (การอ่าน, การเขียน, การคิดเลข) และ 8Cs ซึ่งรวมถึงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสร้างสรรค์ ความเข้าใจวัฒนธรรม ความร่วมมือ การสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะอาชีพ และคุณธรรมจริยธรรม และการเรียนรู้ยังเน้นการพัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างความเข้าใจในบริบททางสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อเตรียมความพร้อมให้ ประชาชนในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณภาพในอนาคต แต่ทั้งนี้กระแสการเปลี่ยนแปลง ในยุคดิจิทัลส่งผลให้ค่านิยมในสังคมไทยเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ทำให้หลายคนไม่สามารถปรับตัวได้ และวัฒนธรรมดั้งเดิมเริ่มถูกกลืนหาย โดยมีการเน้นความเป็นตัวของตัวเองและวัตถุนิยมมากขึ้น การจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีความสำคัญ เพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาทักษะตามความ ต้องการของชุมชน โดยสอดคล้องกับแผนการศึกษาระยะยาวที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การเสริมสร้างทักษะด้านศิลปะ วัฒนธรรม และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความ เสมอภาคทางสังคมและทางเพศ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างมีความสุขใน อนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อใช้ในการ แก้ปัญหา การดำรงชีวิต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและสามารถช่วยพัฒนามนุษย์ทั้ง ทางวัตถุและจิตใจ ด้วยสาเหตุที่ภูมิปัญญามีคุณค่าจึงทำให้การศึกษาทั้งในประเทศไทยและ ต่างประเทศตระหนักถึงความสำคัญและ บูรณาการภูมิปัญญามาใช้อย่างสร้างสรรค์ในการจัดการเรียน การสอน วิธีการบูรณาการภูมิปัญญาใช้ในการ จัดการเรียนการสอน ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถ นำมาใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิตใน ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างครบถ้วน คือ มีทักษะพื้นฐานความสามารถในอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ และทักษะที่จำเป็น คือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณแก้ปัญหาได้ การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสาร และทักษะการใช้ คอมพิวเตอร์ ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ และ มีความเมตตากรุณา มีคุณธรรม และมีระเบียบวินัย (ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย และชลธิชา หอมฟุ้ง, 2561) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญสูงสุดในการ นำนโยบายปฏิรูปการศึกษาและภารกิจของสถานศึกษาไปสู่การบรรลุเป้าหมายของคุณภาพการศึกษา ต้องมีความพร้อมที่จะพัฒนาตัวเองให้เข้าสอดคล้องกับสังคมโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่มีการ แข่งขัน การจัดการศึกษาในทุกๆระดับมีจุดหมายสำคัญที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคคล เพื่อให้ สามารถร่วมแข่งขันในสังคมและเศรษฐกิจโลกมีปัจจัยหลายอย่างเข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วย ขับเคลื่อนนโยบายการศึกษา เช่น สิ่งแวดล้อม สังคมวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษา ดังนั้น สถาบันการศึกษาควรวางแผนการจัดการศึกษาให้เข้ากับพฤติกรรมและความสนใจของผู้เรียน พร้อมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมถึงประเทศชาติกำหนดทิศทางแผนการศึกษา แห่งชาติเพื่อให้เกิดการเติบโตและพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกด้านของสังคมและเศรษฐกิจ (ไชยา ภาวะบุตร, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีหน้าที่จัดและส่งเสริมการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้เป็นไปอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษา ให้เด็กจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพตาม มาตรฐาน มีรากฐาน การศึกษาเพื่ออาชีพ เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาและมี

ทักษะในการดำเนินชีวิต และผู้เรียนทุกคนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง พัฒนาครูให้เป็นครูยุคใหม่ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารสถานศึกษามีวินัยในการบริหารจัดการ การศึกษา โดยมีค่านิยม ร่วมองค์กร คือ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน บริหารด้วยใจ โดยสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในเพื่อกำหนดกลยุทธ์ โดย ได้รับโอกาสจากภายนอก คือ ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายเอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้ นำไปสู่กลยุทธ์เชิงรุก คือปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี น้อมนำหลัก-ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และกลยุทธ์เชิงแก้ไขคือ ส่งเสริม ศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1, 2567)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

2.2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

3. สมมุติฐานการวิจัย

3.1 ครูที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 แตกต่างกัน

3.2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 แตกต่างกัน

3.3 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 1 แตกต่างกัน

3.4 ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 แตกต่างกัน

3.5 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 แตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.1. ทราบถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

4.2. ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการการบริหารงานส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,158 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู กัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 291 คน ซึ่งได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก และสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาตามรายละเอียดของข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยด้วยตนเอง กำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 1 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 2 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่จำนวน 2 คน ได้สัมภาษณ์จำนวน 5 คน แบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ จำแนกเป็น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และ ขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต1เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert's Rating Scale จำนวน 50 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และเหมาะสมในการใช้ภาษา เลือกแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมี ความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำนวน 30 คน นำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของ Cronbach (1990) ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .975 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต1

ตารางที่ 1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ
ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต1 ในภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	n = 291		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1 การจัดกระบวนการเรียนรู้	4.2895	0.5444	มาก
2 สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	4.2897	0.5283	มาก
3 การประเมินผลการเรียนรู้	4.3289	0.5474	มาก
4 การสร้างและการพัฒนาหลักสูตร	4.2960	0.5308	มาก
5 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.3019	0.5426	มาก
6 การสร้างความร่วมมือกับชุมชน	4.3313	0.5369	มาก
7. การนิเทศภายใน	4.3282	0.5324	มาก
รวม	4.3065	0.4810	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดย
ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต1 โดยภาพรวมและ
รายด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมาก คือ การสร้าง
ความร่วมมือกับชุมชน รองลงมา คือ การประเมินผลการเรียนรู้ รองลงมา คือการนิเทศภายใน และ
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

6.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยทดสอบค่า t (t-test) จำแนกตามตัวแปรเพศ และวุฒิการศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	เพศ		วุฒิการศึกษา	
	t	sig	t	sig
1. การจัดกระบวนการเรียนรู้	-0.642	.521	3.611***	.000

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	เพศ		วุฒิการศึกษา	
	t	sig	t	sig
2. การเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	-.366	.715	2.276*	.024
3. การประเมินผลการเรียนรู้	-.775	.439	2.373*	.018
4. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	-.558	.578	1.910	.057
5. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	-.064	.949	1.995*	.047
6. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน	-.557	.578	1.960	.051
7. การนิเทศภายใน	-.993	.322	2.915**	.004
รวม	-.610	.542	2.968**	.003

จากตารางที่ 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกตามเพศในภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามวุฒิการศึกษา ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้, การประเมินผลการเรียนรู้, การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการจัดกระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) จำแนกตาม ตัวแปรอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	อายุ		ประสบการณ์การทำงาน		ขนาดสถานศึกษา	
	F	sig	F	sig	F	sig
1. การจัดกระบวนการเรียนรู้	.526	.665	1.385	.252	2.405	.092
2. การเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	1.062	.366	2.658	.072	2.809	.062
3. การประเมินผลการเรียนรู้	1.912	.128	1.936	.146	3.566*	.030
4. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	1.272	.284	2.101	.124	4.772**	.009
5. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	1.931	.125	2.872	.058	6.096**	.003
6. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน	1.014	.387	1.567	.210	5.071**	.007
7. การนิเทศภายใน	2.827*	.039	4.986**	.007	2.697	.069
รวม	1.517	.210	2.855	.059	4.394*	.013

จากตารางที่ 3 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกตามอายุ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน พิจารณารายด้านพบว่า การนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร, การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้, และการสร้างความร่วมมือกับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากครูส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกับชุมชนในการนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนและการร่วมมือกับชุมชนช่วยให้มีทรัพยากรและความรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ฝาริต หมั่นหลี (2565) ได้ทำการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างแรงจูงใจการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดกระบี่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ รัชณี ดวงแก้ว วินัย ทองมัน และวิรัช จงอยู่สุข (2565) ได้ศึกษา แนวทางการบริหารภูมิปัญญาท้องถิ่นตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มลวิภา ชนะทิพย์ (2567) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจังหวัดลำพูน พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหาร แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก

7.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต1 จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

7.2.1 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากในปัจจุบันบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนควรสนใจและส่งเสริม โดยไม่จำกัดเพศ จึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมประพัทธ์ นิมน์น้อย (2560) ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนวัดสุทิวรารามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่าครูมีความคิดเห็นจำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยาภรณ์ พูลชัย (2565) ได้ทำการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ

ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า ครูมีความคิดเห็น จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮำตัน สาอุ (2565) ได้ทำการศึกษากการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคิรินสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า จำแนกตามเพศโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

7.2.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกตามตัวแปรอายุ ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ประสบการณ์และความเข้าใจ ครูที่มีอายุน้อย อาจมองว่าการนิเทศภายในเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการพัฒนาอาชีพ ครูที่อายุน้อยกว่าอาจมีทัศนคติที่เปิดกว้างต่อแนวทางการนิเทศภายในมากกว่าครูที่มีอายุมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนชัย บุญสนอง (2561) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพร เขต 2 พบว่า ครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2563) ครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุริพร นิลแก้ว และ สมใจ สืบเสาะ (2566) ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า อายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7.2.3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้, การประเมินผลการเรียนรู้, การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการจัดกระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงมักจะมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่มากกว่า ซึ่งอาจทำให้เห็นความสำคัญของการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะที่ลึกซึ้งกว่า หรือมีแนวทางในการนำไปใช้ที่หลากหลายกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินาพร เชาววิ (2562) ได้ทำการศึกษารoles บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่า ความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ จำรัส สืบเหม (2565) ได้ทำการศึกษา การส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรระดับวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น พิจารณารายด้านพบว่า ด้านการติดตามตรวจสอบการใช้แหล่ง

เรียนรู้ชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านปริมาณการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7.2.4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1 จำแนกตามตัวแปร ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน พิจารณารายด้านพบว่า การนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูที่มีประสบการณ์น้อย อาจยังมีความกระตือรือร้นและเปิดรับต่อแนวทางการพัฒนาที่ใหม่กว่า สอดคล้องกับ จำรัส สืบเหม (2565) ได้ศึกษา การส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสตูล พบว่า พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็น ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย ปิยาภรณ์ พูลชัย (2565) ได้ทำการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า ประสบการณ์ ในการทำงาน รายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ฮาดัน สาอุ (2565) ได้ทำการศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคริบนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 พบว่า จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานรายด้านแตกต่างกัน ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.0 1

7.2.5 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกตามตัวแปร ขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร, การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ,และการสร้างความร่วมมือกับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก สถานศึกษาขนาดใหญ่หรือขนาดกลางอาจมีทรัพยากรและบุคลากรที่มากกว่า ซึ่งอาจทำให้มีการสนับสนุนและมีโอกาสในการพัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลายและเข้มแข็งกว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา กาศิโลน (2561) ได้ทำการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 สอดคล้องกับ อายุทธ สะอู (2564) ได้ศึกษา การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ระดับ .01 และ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Plan)ด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการปรับปรุงการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการประเมินการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

7.3 แนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ผู้บริหารควรเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้เป็นผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ ต้องมีความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ควรสนับสนุนครูในการวัดและ ประเมินผลอย่างมีระบบ ร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษาในการวางแผนและดำเนินการ เพื่อสร้าง หลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน สนับสนุนครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการ เรียนการสอน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา และให้ความสำคัญกับการนิเทศ ภายในเป็นระบบประกันคุณภาพการศึกษา

8. องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผลการศึกษามหาวิทยาลัย ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยภาพรวมและราย ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก คือ การสร้างความร่วมมือกับชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดกระบวนการ เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากครูส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหาร สถานศึกษาเห็นความสำคัญกับการทำงานร่วมกับชุมชนในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียน การสอนและการร่วมมือกับชุมชนช่วยให้มีทรัพยากรและความรู้ที่หลากหลาย ชุมชนสามารถมีส่วนร่วม ในการพัฒนาและส่งเสริมการศึกษาได้ดี และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อย อาจเกิด จากความท้าทายในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน เช่น ข้อจำกัดด้านเวลา ทรัพยากร หรือการขาดความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ ผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้บูรณาการใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ มากขึ้น

9.1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ ภูมิ ปัญญาในท้องถิ่นมากขึ้น

9.1.3 ผู้บริหารและครูควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ เหมาะสมตามความถนัดและต้องการของผู้เรียน

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

9.3.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกระบวนการ เรียนรู้กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต1

9.3.2 ควรศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต1

10. บรรณานุกรม

- จำรัส สืบเหม. (2565). การส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จรีพร นิลแก้ว, สมใจ สืบเสาะ. (2566). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย. 7(1). 83-98.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 12(1). 1-9.
- ชุตินาพร เชาวไว. (2563). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี. วารสารนวัตกรรม การจัดการศึกษาและการวิจัย. 3(1). 1-10.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2565). ผู้บริหารสถานศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพ การบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย. 4(4). 41-50.
- ปรัชญา กาดิโตน. (2561). บทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ปิยาภรณ์ พูลชัย. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เปรมประพัทธ์ นิ่มน้อย. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดย เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2. วารสารรามคำแหง. 2(1) 1-11.
- ผาริต หมั่นหลี่. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างแรงจูงใจการปฏิบัติงาน ของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาการบริหาร การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- มลวิภา ชนะทิพย์. (2567). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจังหวัดลำพูน. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. 9(1). 1-12.

- รัชณี ดวงแก้ว วินัย ทองมัน และวิรัช จงอยู่สุข. (2565). แนวทางการบริหารภูมิปัญญาท้องถิ่นตามหลักสี่ปรัศธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 3. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 5(3). 1-16.
- วัฒน์ชัย บุญสนอง. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.*
- ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย และชลธิชา หอมพุ่ม. (2561). การบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 11(3). 2551–2563.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 (2567). **แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาการศึกษาสงขลา ประจำปีงบประมาณ 2567**. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2567. จาก https://www.ska1.go.th/files/com_content/202312/20231227
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-2570**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ฮำตัน สาอู. (2565). การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคริณสังกัดสำนักงานพื้นที่ศึกษานราธิวาส เขต 2. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.*
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Sample size determination table. *Educational and psychological Measurement*. 30(3). 607-610.